

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petik vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petik vrst a Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod veča mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVLJANJE
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.361

Napetost na Daljnem vzhodu vedno večja:

Na rusko-mandžurski meji grme topovi

Včeraj je imela japonska vrhovna vojna zveza važno sejo - Anglija budno na straži

TOKIO, 10. avgusta. AA. (Reuter). Vrhovna vojna zveza je imela včeraj zjutraj izredno sejo ter razpravljala o poročilu o kitajsko-japonskem spopadu ter o položaju na sovjetsko-mandžurski meji. Seje se je udeležil tudi princ Konoje, poleg njega pa tudi šef generalštaba princ Azaka.

Tokio, 10. avgusta. AA. Vojno ministrstvo poroča, da so ponoči divjali boji na sovjetsko-mandžurski meji in da je bila na obeh straneh artiljerija zelo delavna. Ob 7. zjutraj so japonske postojanke ostale nespremenjene. Boji še trajajo.

LONDON, 10. avgusta. AA. Nasprotno vestem, ki so se včeraj popoldne razširile zunanji minister Halifax ni sprejel sovjetskega veleposlanika, niti ne japonskega odpravnikova poslova. Halifax, katerega prihod v London so pričakovali za včeraj zjutraj, bo prišel šele danes. Sovjetski veleposlanik Majski, ki se je pretekli teden vrnil s počitnišnice je obiskal namestnika stalnega podtajnika v Foreign Officeu sira Alexandra Cadogana, ki je sedaj na dopustu. Zdi se, da se Majski in zastopnik stalnega podtajnika Olifant nista dotaknila kakšnega posebnega vprašanja. Majski je le obnovil svoj stik s Foreign Officeom. Japonski odpravnik poslov Okamoto je v Foreign Officeu obiskal nekakega višjega uradnika v odseku za Daljni vzhod. Anglijski diplomatski krogi še dalje z največjo pozornostjo spremljajo razvoj dogodkov na Daljnem vzhodu ter so z velikim zanimanjem vzeli na znanje, da sta nemški in italijanski veleposlanik v Tokiu zastavila ves svoj vpliv, da bi napetost popustila.

Seja vrhovnega sovjeta

Moskva, 10. avg. e. (Reuter). Jutri se prične zasedanje vrhovnega sveta v zvezi z dogodki na Daljnem vzhodu. Smatrajo, da je položaj že zelo resen. Naj se razvijajo stvari tako ali drugače, Rusija ne bo pustila niti za ped. Iz raznih krajev dobiva vlada resolucije, v katerih zahtevajo zborovalci odločen nastop proti Japonski.

Važna seja japonskih generalov

Tokio, 10. avgusta. AA. (Stefani). Snoči je bila seja, ki so se je udeležili poleg ministra vojske tudi njegov pomočnik in nekaj visokih vojaških osebnosti. V političnih krogih pričakujejo z veliko nestrpnostjo sklepe, ki so bili sprejeti na tej sej. Pravijo, da bodo ti sklepi zelo važni za nadaljni potek bojev na Kitajskem.

Žrtve japonskega bombardiranja

Kanton, 10. avgusta. AA. Uradno poročilo pravi, da je bombardiranje mesta v zadnjih 2 dneh zahtevalo 296 mrtvih in 400 ranjenih. 340 hiš je bilo porušeno.

Dva sovjetska napada

Jukis, 10. avgusta. AA. Uradno poročilo, ki je bilo objavljeno včeraj zjutraj, pravi, da so sovjetske čete dvakrat napadle japonske postojanke. Ta dva napada sta bila nepričakovana. Prvič so sovjeti napadli zvečer ob 20. Pri tem napadu je sodelovala pehota in 30 tankov. Napad je bil odbit, padlo pa je mnogo vojakov. Drugi napad so sovjeti začeli zgodaj zjutraj. Tudi ta napad se ni posrečil.

Eden proti devetim

Moskva, 10. avg. e. Po sovjetskih vesteh je prišlo v okolici Kangfukenga prvič do boja med rusimi in japonskimi letalci. Po ruskih poročilih se je pilot Konstantin Sijepov spustil v boj z devetimi japonskimi lovskimi letali in eno sestrelil, ostala pa so pobegnila.

Tokio, 10. avg. e. Po službenih japonskih obvestilih ruska letala stalno bombardirajo korejsko mejo. Japonska opozarja, da je postalo to že nekako kronično zlo, ki se zaenkrat še da prenašati, dokler se operacije ne razširijo na druge obmejne sektorje in na bombardiranje korejskih mest. Doda, da je po poročilih japonskega vojnega ministrstva padlo okrog 450 žrtev ruskih letalskih napadov.

Na Kitajskem se še ne pozna

Peking, 10. avg. e. Tu doznajajo, da spori na mandžursko-ruski meji še niso imeli za posledico, da bi se večje število japonskih čet umaknilo iz Kitajske. Samo iz Cingtauja je šlo šest transportov čet v Dajren.

Francija in napetost na Daljnem vzhodu

PARIZ, 10. avgusta. AA. Francosko časopisje se še dalje bavi s položajem na Daljnem vzhodu ter z rusko-japonskim spopadom. »Jour« je optimistično razpoloženo posebno zaradi tega, ker je Japonska pripravljena na mirno rešitev spora. Tokio je sprejel predlog za sestavo odbora, ki naj bi določil mejo. V tem odboru naj bi bila dva Rusi, en Japonec in en zastopnik iz Mandžukua. Iz tega se vidi — zaključuje »Jour«, da je Japonska pripravljena preprečiti nadaljne poslabšanje položaja in da želi mirne rešitve.

Glede razgovora, ki sta ga imela zunanji minister Bonnet in v. Wälczek, piše »Journal«: Zvedeli smo, da je bil razgovor zelo pristrčen. Bonnet je podal Wälczeku vtise, ki so jih dobili francoski krogi v Moskvi o pogajanih s Tokijem. V. Wälczek je izjavil, da Nemčija želi preprečiti poslabšanje sovjetsko-japonskega spora ter da je veleposlanik nemškega rajha v Tokiu dobil navodila, da svetuje japonski vladi pomirljivost.

O vprašanju sudetskih Nemcev sta Bonnet in Wälczek izrazila ponovno svoje upanje, da bo poslanstvo angleškega državnika lorda Runcimana razčistilo položaj in olajšalo sestavo narodnostnega pravilnika.

Bombardiranje povzročilo požar

Tokio, 10. avgusta AA. Vas Jukis, ki leži ob vzhodni hriba Kangfukenga, je pogorela po sovjetskem bombardiranju. Sovjeti še niso nikdar tako intenzivno napadli, odkar so se začele sovražnosti.

na kraj demonstracij nekaj napadalnih odredov, ki so demonstrante razgnali.

Salamanca, 10. avgusta. AA. (Stefani). Nacionalistično vrhovno poveljstvo poroča: Naše čete so zaplenile velike količine vojnega materiala. Zajeze so tudi dva tanka, ki sta ruskega porekla.

Francoski manevri

Pariz, 10. avg. e. Francoski vojni manevri v Alpah se nadaljujejo. Današnjim manevrom je prisostvoval tudi šef generalnega štaba general Camelin, zaključnemu delu manevrov, ki mu bo sledila smotra vseh čet, pa bodo prisostvovali tudi predsednik republike Lebrun in vojni minister Daladier.

Francija ne pošilja orožja v Španijo

Pariz, 10. avg. e. Nemško veleposlanstvo objavlja: Minister zunanjih del Bonnet je sprejel nemškega veleposlanika in se z njim razgovarjal o mednarodnem položaju. Obenem je zunanji minister podčrtal demanti francoske vlade o vesteh, ki so jih priobčili nekateri listi glede dobavljanja orožja in pošiljanja dobrovoljcev s francoske strani v Španijo. Diplomata sta se nato razgovarjala tudi o misli lorda Runcimana in o sudetsko-nemškem vprašanju.

Predsednik vlade se je vrnil v Beograd

Beograd, 10. avg. e. Snoči ob 22.25 je na poti z Bleda v Beograd potoval skozi Ljubljano predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović v spremstvu šefa kabineta Dragana Protiča. Na postaji v Ljubljani je pozdravil predsednika ban dr. Natlačen. Dr. Stojadinović je davi prispel v Beograd.

V Parizu zanikajo podpiranje Barcelone

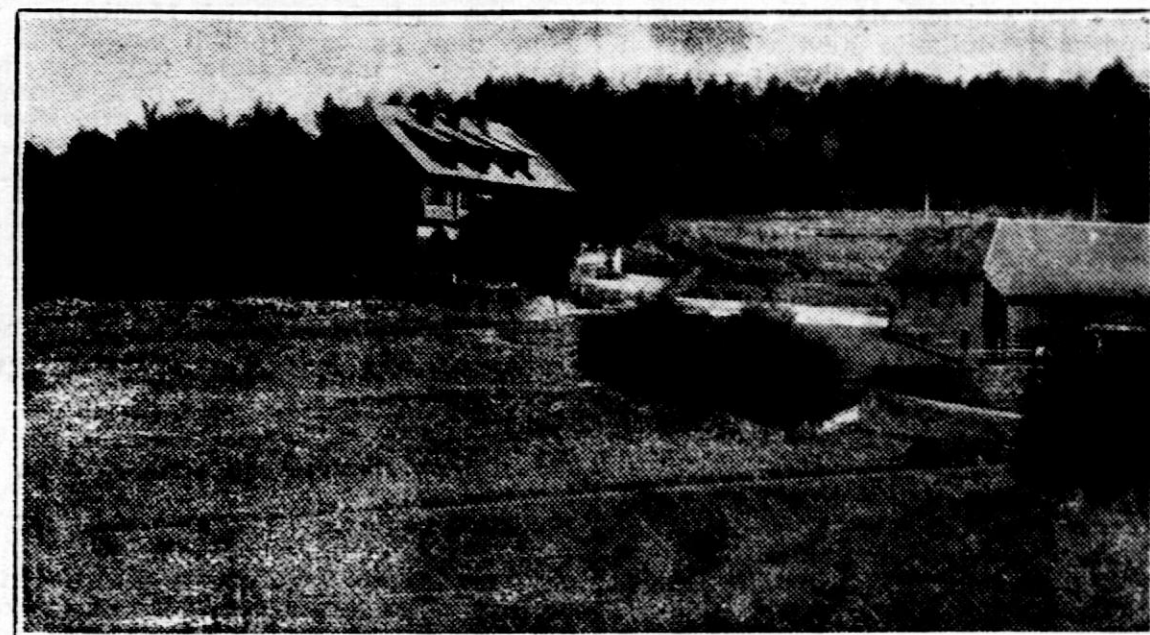
Pariz, 9. avgusta. b. Zunanje ministrstvo je izdalo uradno sporočilo, v katerem je vso odločnostjo demantira v inozemstvu razširjene vesti o francoskem zalaganju republikanske Španije z orožjem in prostovoljci. Zunanje ministrstvo še posebej poudarja netočnost govoric, da bi se Francija trenutno pogajala s španskim poslanikom v Parizu za odposiljatev okoli 3000 prostovoljcev v Španijo. Prav tako so netočne vesti, da je Francija odstopila republikanski vladi 550.000 ton žita.

Borzna poročila

Inozemske borze
Curih, 10. avgusta. Beograd 10.—, Pariz 11.9125, London 21.31, New York 436.875, Bruselj 73.85, Milan 22.975, Amsterdam 238.00, Berlin 175.10, Dunaj 33.—, Praga 15.08, Varšava 82.25, Bukarešta 3.25.

Počitniški dom kraljice Marije na Pohorju

Kako je poskrbljeno za slabotne, gorskega zraka potrebne otroke siromašnih staršev

Maribor, 10. avgusta

Društvo za zdravstveno zaščito otrok in mladine v Mariboru je ustanovitelj »Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju«. Počitniški dom kraljice Marije na Pohorju služi za letovanje slabotnih, gorskega zraka potrebne dece, neimovitih in srednjih slojev v starosti od 7. do 14. leta. Akcija društva je započeta v spomin na poroko Nj. Vel. blagopokojnega kralja z Nj. Vel. kraljico Marijo.

Že v letu 1929 je kupilo društvo v vasi pri Sv. Martinu na Pohorju (višina 850 m) posestvo veliko 23.159 ha. Podrto kmečko kočjo je društvo takoj prezdalo v toliko, da je že isto leto prvič letovalo nekaj deklic na Pohorju. Poleg poslopja je postavilo društvo Deckerbarako, v kateri so spali dekci.

V naslednjih letih je društvo postavilo že 2 baraki Decker, igrišča in prhe na prostem. Ena baraka je služila kot ambulanta. Zgradilo je novo gospodarsko poslopje, ki služi za ekonomijo, pralnico itd. Z dokupom še 8.2805 ha zemlje se je posestvo razširilo. V letu 1932 je društvo povečalo glavno zgradbo, da lahko sprejme na letovanje 65 deklic. Isto leto se je zgradil vodovod, ki je napeljan v vse zgradbe. Vse zgradbe so opremljene s tekočo hladno in toplo vodo.

V zadnjih letih je društvo dogradilo gospodarsko zgradbo. Postavilo je dom za dekce, kjer je nameščenih preko 45 postelj. V poslopju je tudi vodovod in tople prhe. Pri domu je velika dvorana, kjer se deca igra ob slabem vremenu.

Nametu barake je postavilo društvo poseben bolniški paviljon, ki omogoča, da se deca premesti v primeru bolezni v mirne prijetne sobice.

Kopalni bazen, zgrajen že leta 1933, je društvo povečalo (10 X 30 m), ga higienično preuredilo ter zgradilo velik predbazen, ki služi kot sedimentacija. Največje stroške je imelo društvo z gradnjo lastne

električne centrale. Električna ne daje samo objektom razsvetljavo, temveč črpa vodo s črpalke v vse objekte in goni gospodarske stroje.

Pa tudi obširnemu posestvu posveča društvo največjo pozornost. Veliki vrt daje vso povrtnino in zelenjavo. Polja, travniki in gozd so kultivirani. Nasajenih je nad 400 mladih sadnih dreves. Goji se do 8 krav, katere dajejo deci dnevno nad 100 l mleka. Z umnim gospodarstvom daje društvo zgled vsemu bližnjemu kmečkemu prebivalstvu.

Tako društvo urejuje Počitniški dom, kjer ima deca zelo udobno letovanje. Vsako leto sprejme društvo nad 450 otrok na letovanje pošlje deca vsako leto na svoje junija do 10. septembra. Od ustanovitve do danes je letovalo že nad 3860 otrok. Na letovanju pošlje deca vsako leto na svoje stroške kraljevska banska uprava dravske banovine, mestna občina Maribor in zdravstveni domovi. Preostala mesta se izpopolnijo z deca, katero pošljejo na letovanje roditelji sami.

Glavni nadzor na Počitniškem domu vodi ravnatelj banovinskega dečjega doma v Mariboru ter še dva upravitelja narodnih šol iz Maribora. Gospodinjstvo pa je v rokah gospodinjke šole »Vesna«.

V vsaki sezoni je nameščen stalno zdravnik in zaščitna sestra. Razen tega je deljena za vsake 20 otrok nadzorna moč, to so absolutni učiteljski šol.

Delo društva je posvečeno telesnemu in duševnemu dobrobiti našega bodočega pokolenja. V domu vlada radost, veselje, bratstvo. Deca se vzgaja v patriotičnem in socialnem duhu. Največjo zaslugu za ustanovitev društva ima gospa Olga Ballon, največjo skrb pa posveča društvu gospa Lipoldova, soproga bivšega župana mesta Maribora, ki je društvu darovala tudi velik del svojega lastnega posestva. Za svoje delovanje je društvo prejelo kraljevo nagrado din 10.000.

Za bratomor 20 let robije

Maribor, 9. avgusta

Ob velikem zanimanju prebivalstva iz Slovenskih gor, ki je povsem napolnilo razpurno dvorano št. 53 tukajšnjega okrožnega sodišča, ter ob precej dramatičnem razpoloženju, ki ga je vedno znova vzbujal obtožene, je potekala včerajšnja razprava o osehkem bratomoru, o katerem smo v včerajšnji številki izbrano poročali. Vsega skupaj je bilo zaslišanih 26 prič, ki so Alojzija Kranarja pretežno obremenjevali. Razprava je trajala od 9. ure popoldne do 12.45, ko je predsednik senata s. o. s. dr. Turato ob prisodništvu s. o. s. dr. Senjorja, dr. Čemerja, Juharta in Habermuta razglasil sodbo, v smislu katere se 34-letni posestnik Alojzij Kranar radi bratomora obsoja na 20 let robije in trajno izgubo državljanjskih pravic. Obsojenec odvetnik dr. Štefanovič je prijavil revizijo.

Po 23 letih iz Rusije

V Maribor je prispel 47 letni mizar Ivan Flajšer iz Brezice, ki je 23 let živel v Rusiji. Leta 1915 je bil mobiliziran. Služil je pri 87 pešpolku v Celju, s katerim je 1915 odšel na rusko fronto, kjer so ga kmalu ujeli. Rusi so ga odpeljali v taborišče v Kijev, nato pa v Sibirijo, kjer je delal kot mizar. Po prevratu je otvoril v Kranjskemu mizarstvo delavnico in tam se je tudi poročil. Ko so ga postale razmere v Rusiji neznosne, je hotel nazaj v domovino, pa ga ruske oblasti niso pustile. Vložil je več prošenj in naposled je imel uspeh. Nedavno je Flajšer dobil dovoljenje, da se lahko vrne v domovino. Na meji so mu vzeli vse denar, ki si ga je v teku let prihranil in tako je prišel v Maribor brez vsakih sredstev. S seboj je pripeljal ženo in tri otroke. V Mariboru ga zadržujejo ter ga bodo z družino vred z večernim vlakom poslali v Brezice, kamor je pristojen.

Drobne vesti

— Motociklistična nesreča se je pripetila v Hočah pri Mariboru. Trgovca Ivan Markoš z Pobrežja se je na križišču pri Hočah zaletel v obcestni kamen. Motor no kolo se je prekopnicilo in poškodovan je bil na glavi ter po vsem telesu, dočim se ženi in otroku ni nič zgodilo. Prepekljali so ga v bolnico.

— Jugoslovanska teniška ekipa na poti skozi Maribor. Davi je potovala skozi Maribor jugoslovanska teniška ekipa, ki bo zastopala Jugoslavijo na meddržavni borbi s Poljsko za srednjeevropski teniški pokal. Jugoslavijo zastopa druga garnitura in sicer Tomica Kukuljevič, Mitič, Pallada in Smerdu, vodi jo dr. Moor.

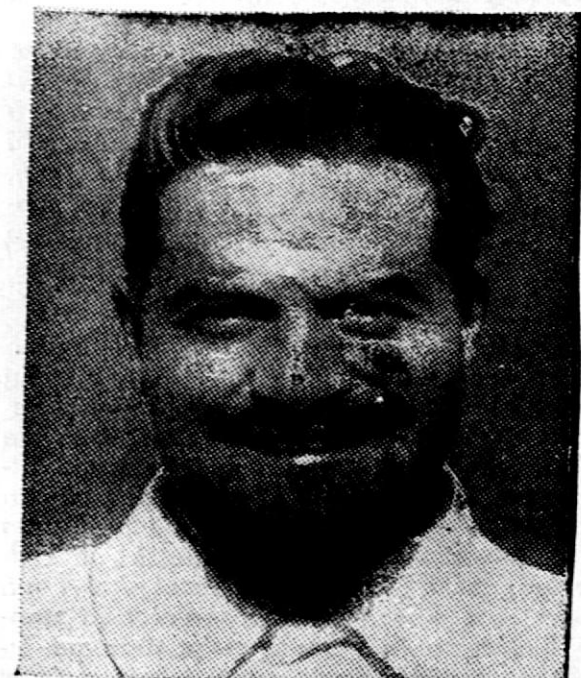
— V Jugoslaviji kradel, v Avstriji prodajal. Orožniki so pri Sv. Juriju ob Pesnici aretirali 26 letnega Antona Gornika, ki so ga oblasti že dolgo sumile, da je v zadnjih mesecih vlačil ob meji. Preiskava je pokazala, da je ukraden predmeta spravil preko meje, kjer jih je prodajal. Odnasel je tudi kotoši, ki jih je prodajal posestnikom. Gornik je odkrival tudi več siromakov. Preiskava se nadaljuje, da razčistijo nekatere vlohe in tatvine ob meji.

— Strela zažiga. Strela je udarila v domaćijo Franca Sterna v Morju pri Framu. Domačija je pogoltna zgorela in ima posestnik nad 40.000 din škodo.

Pol stoletja že deluje CMD, darujemo ž za pol stoletja!

Ali je res samo tovarštvo med letalci? Šef italijanske vojne aviacije maršal Balbo na obisku

Berlin, 10. avg. e. Včeraj ob 17.10 je prispel na vojaško letališče v Staackenu italijanski maršal grof Balbo. Baje je treba obisk maršala Balba smatrati za izraz

340^a poletel na obisk v Berlin, kamor pripše istega dne popoldne. Letalo bo vodil znani francoski rekorder Rossi. Generala bo spremljal njegov adjutant, kapetan Petitjean.

Kemal Atatürk okrevl

London, 10. avg. h. O boleznih prezidenta turške republike poroča Reuter: Bolezen Kemala Atatürka se je začela meseca marca s hudo angino. Pozneje so se pri 57letnem predsedniku republike pokazali znaki bolezni na jetrih, katero bolezen pa so specialisti začasno ustavili. Konec junija se je Kemal Atatürk ponovno zelo prehladil in kmalu nato so bili za njegovo zdravje resno v skrbeh. Zdaj je zopet zdrav.

Vatikan proti Innitzerju

Rim, 10. avgusta. b. Iz zanesljivega vira se doznava, da je papež opozoril kardinala Innitzerja, naj se v naprej ne trudi več na svojo roko, da bi dosegel kompromis med katoliško cerkvijo in narodnim socializmom. Papež je doslej vse njegove načrte za spravo odklonil in zahteva odsej od kardinala, naj se v teh zadevah posvetuje v naprej z Vatikanom. Kardinal Innitzer je zaradi tega stalno nadrejene cerkvene instance zelo nezadovoljen, ker sodi, da bi odkrit spor med cerkvijo in stranko imel za posledico razkol med avstrijskimi katoliki.

Ruska zapadna meja utrjena

Talin, 10. avg. e. List »Paevale« piše v svojem članku o utrjevalnih delih ob zapadni meji Sovjetske Rusije in pravi, da so ta dela, ki so trajala 7 let, že končana. Utrjevalna dela so opravili posebni oddelki brez sodelovanja civilnega prebivalstva. Vršila so se v največji tajnosti in pod kontrolo GPU.

Demonstracije proti španski vladi

Pariz, 10. avgusta. AA. (DNB). Današnji jutranji »Jour« objavlja poročilo, v katerem pravi, da je včeraj popoldne v Valenci prišlo zaradi vesti o novem porazu rdečih čet ob Ebru do hudih demonstracij. Demonstranti so vzklicali »Dol Negriin! Dajte nam miru in kruha!« Vlada je poslala

General Vuillemin poseti Berlin

Pariz, 10. avg. e. Šef francoske vojne aviacije general Vuillemin bo prihodnji torek na novem francoskem bombniškem »Amio

